

Andreas Gryphius /1616 - 1664/ :

Slzy vlasti L.P. 1636

Teď už jsme docela, ba hůř než ve psí dání!
 Přívaly vzpupných vojsk, třeštících polnic vřesk,
 meč krví přepitý, kartáčů hrom a třesk,
 jsou spásly pot a plod našeho namáhání.
 Věže jsou v plamenech, kostely rozkotány,
 radnice rumiště. Květ mužů pobit jest,
 dívky jsou zprzněny. Kde vládly čest a lesk.
 tam vládne hlad a mor a pláč až bédování.
 Krev teče po hradbách a ryncích rok co rok.
 Už dvakrát devět let je tomu teď, co tok
 řek téměř ucpaný jen mrtvé ztěžka valí.
 Leč co je horšího než toto vše, než zmar,
 než smrt, než trápení, než hlad a mor a žár:
 že nám ti katané i duše zdrancovali!

Dobrá vůle východních N ě m c ů.

Východoněmecká vláda vydala prohlášení, že chce znovu zvážit svoje rozhodnutí o zdvojnásobení vstupních poplatků vztahující se na západní Berlínany navštěvující východní sektor. Potvrdili to mluvčí východoněmeckého min. zahr. věcí, kteří se v této souvislosti odvolávali na stranického šéfa Honeckera. Jde o částku východoněmeckých marek, kterou si musí při vstupu do země zakoupit zahraniční turisté a kterou není možné opět převést na nějakou západní měnu. Východní Německo tuto povinnou výměnu loni v květnu zdvojnásobilo, což mělo za následek, že se počet západních Berličanů navštěvujících Východ snížil o více než třetinu.

Spolková vláda i vláda západoberlínská od té doby marně naléhají, aby se částka povinné výměny snížila. Východní Němci také navrhli, že budou dodávat západnímu Berlínu elektrický proud. Ve východoněmeckém prohlášení se praví, že se tak reaguje na včerejší projev západoněmeckých představitelů v bonnském parlamentě. Prohlášení věnuje mimořádnou pozornost projevu nového spolkového kancléře Schmidta v němž řekl, že se vztahy mezi oběma německými státy mohou dále rozvíjet i přes dosavadní těžkosti. Hlavní problém, který měl v této souvislosti na mysli je případ východoněmeckého špiona Gioma, jehož odhalení vedlo k demisi kancléře Brandta před dvěma týdny.

Zdejší pozorovatelé pokládají východoněmecké návrhy za známku dobré vůle za výraz toho, že východoněmecký režim neusiloval o Brandtovo odstoupení a že se i nadále snaží o normalizaci styků mezi oběma německými státy. Není to po prvé co východní Němci vydali od Brandtova odstoupení nějaké prohlášení. Je to však poprvé co východoněmecké vedení, dává ke svým projevům dobré vůle také konkrétní návrhy.

Ruský pravoslavný duchovní p ř e l o ž e n.

A nyní k případu ruského pravoslavného duchovního, jehož kázání byla tak oblíbená, že se sovětské úřady rozhodly jej přeložit jinak. Z Moskvy hlásil Filip Short.

Začalo to všechno loni v prosinci, kdy duchovní Dmitrij D u d k o v zavrhl vešery otázek a odpovědí po sobotních večerních bohoslužbách v kostelíku sv. Mikuláše na moskevském předměstí, kde byl 15 let duchovním správcem. Fochovitě řada otázek se týkala některých spornějších otázek společnosti. Na př. postavení církve v atheistickém státě, přítomnosti uševáčů v řadách církevní hierarchie, pracovních táborů a propagace ateismu v sovětských školách. Shromáždění otce Dmitrije se rozrůstalo, nejen věřící, ale i atheisté a množství mladistvých chtěli slyšet co na otázky odpoví a to jak se zdá přivodilo jeho před.

Před několika týdny místní komsomolský výbor prý požádal, aby byl otec Dimitrij odvolán a i když k tomu nedošlo nejprve mu bylo zakázáno sloužit bohu služb, a potom minulý týden otec Dimitrij oznámil shromáždění, že mu patriarchát sdělil, že bude přeložen mimo Moskvu. Otec Dimitrij ~~zřejmě~~ řekl, že raději než by se smířil s tímto zasahováním nevěřících do vnitřních záležitostí církve rozhodl se přestat vykonávat svůj úřad.

Když ho odváděli dva příslušníci sovětské tajné policie, zřejmě aby zabránilí nějakému bouřlivému citovému loučení několik lidí ve shromáždění takřka plakalo. Nyní asi 300 věřících zaslalo žádost k patriarchovi P i m e n o v i, aby byl otci Dimitriji vrácen úřad. Prohlašují, že se ničím neprovinil, pouze kázel slovo boží. Zda bude této žádosti vyhověno je otázka, ale už jednou, když mu úřady zakázaly hlásat slovo boží, protesty věřících dosáhly odvolání zákazu ~~XXXX~~. Dalo by se předpokládat, že na osudě otce Dimitrije Dudka je překvapující črtou to, že mu zakázali konat kazatelskou činnost jako to, že mu dovolili zůstat tak dlouho na jeho místě. Nozí sovětští intelektuálové se poslední 2-3 roky shromažďovali v kostele otce Dimitrije, aby si poslechli otevřená kázání v nichž se zabýval takovými zakázanými náměty jako jsou sovětské vězenské koncentráky, mlčení sovětských církevních úřadů k pronásledování věřících, rozklad m rálních hodnot v Sovětském svazu.

Dox vyhnanství vypovězený spisovatel Alexandr Solženicyn a další spisovatel a kritik sovětského režimu Vladimír M a x i m o v, který nyní žije v zahraničí byli údajně církevní, otce Dimitrije. Jeho posezení s otázkami a odpověďmi se začali přes minulé Vánoce a byli zvláště populární mezi mladými lidmi a stejně zdvojnásobili až ztrojnásobili návštěvu jeho kostela.

Na jednom takovém posezení dostal Dudko otázku o nynější situaci v Sovětském svazu. Řekl, že z náboženského hlediska Rusko je na kalvárii a že Kristus je v Rusku ukřižován. Když na něho naléhali, aby řekl která doba byla podle jeho názoru pro pravoslavnou církev nejlepší? Odpověděl: "Nynější, kdy visí na kříži".

Otec Dimitrij Dudko se zastával církevní hierarchie proti kritikům a jednou řekl shromážděným věřícím, že nikdo není v takovém choulostivém postavení jako pravoslavný patriarcha. Vysvětlil to následovně. Je prý obkolesený udavači. Povzdychne si a uslyší to všechny orgány. Výraz orgány obyčejně znamená GPU.

2. dubna se otec Dimitrij Dudko dověděl od některých lidí, že jeho vyhlášení vyvolávají senzaci. Poznámka: "Jak se to považuje za senzaci mohu se smutkem povědět jen toto. Přestali kněží konat dílo boží."

Už jistý čas je známé, že sovětská tajná policie se pokoušela vyvíjet v Moskvě nátlak na správu pravoslavné církve, aby odstranila kněze Dudka. Skutečně tajně vydávaná "Kronika Běžných událostí" přinesla v r. 1972 zprávu, že ho odstranili z farnosti, ale zprávy se ukázaly předčasné. Byla to jedna z mála přesností uveřejněných v "Kronice".

No tlak tajné policie asi pokračoval, místní komsomol prý též žádal, aby otce Dimitrije vyhodili pro vliv, který měl, jeho kázání na mládež. Minulou sobotu na pravidelných večerních bohoslužbách otec Dimitrij Dudko oznámil, že se vzdává svého kněžského místa lebo bezbožníci prý zasahují do vnitřních záležitostí církve. Dodal, že se tak rozhodl, když mu nařídili, aby přestal dělat posezení s otázkami a ~~xxx~~ odpověďmi a když mu moskevský patriarchát oznámil, že ho přeloží do farností mimo Moskvu. Byly zprávy, že dva tajní odvedli Dudka z kostela ale ještě ten večer se vrátil domů.

Jistá neochota patriarchátu ruské pravoslavné církve zakročít proti farnosti Dudkovi naznačuje změnu atmosféry v Sovětském svazu a rostoucí sebedůvěru věřících. Potvrzují to též zprávy, že mnoho věřících se obrátilo na patriarchát aby znovu dosadil otce Dimitrije na jeho místo. Žádost jejíž kopii dnes uveřejnili v Moskvě označuje otce Dimitrije za vynikajícího dušpastiera a hluboce nábožného člověka, vzor pro všechny kněze. Publicita, která nyní obklopuje Dudkův případ změnila místní incident na významnou událost a připoutala pozornost světa na moskevského patriarchu, který jak se zdá, koná pod nátlakem. Kdyby tajná policie prosadila svoje a pravoslavný kněz Dudka by se nevrátil do své farnosti, pověst moskevského patriarchátu by byla vážně poškozená mezi pravoslavnými věřícími v Sovětském svazu, ale i ve světové radě církví ve které je patriarchát zastoupený.

To byly poznámky spolupracovníka radia PBC Janice Sapiece o ruském knězi disidentovi Dudkovi.

Rumunsko zasazuje Brežněvovi těžkou ránu.

Jako již často v minulosti se nezdá, že by problém vztahu mezi Rumunskem a Sovětským svazem vězel v některých nových aspektech. Jde spíše o snahu Sovětského svazu zesílit současný zaběhnutý stupeň integrace východního bloku a nikoliv ho ve snaze odstranování napětí oslabit. Rumunsko však považuje současný status quo této integrace za maximum. Zastává názor, že politika zajištění světového a evropského míru má přinést evropským zemím volnější možnost jednání a ne dále žádné omezení.

Na tomto všeobecném pozadí lze od ~~řím~~ minulého podzimu pozorovat mezi Rumunskem a Sovětským svazem vzrůstající názorové rozdíly na různé politické otázky. Začalo to už v době říjnové arabsko-izraelské války, kdy si Rumunsko udržel své stanovisko a navíc ne rozdíl od Moskvě se aktivně zapojilo do různých sprosředkovacích akcí. Na ideologických konferencích, které Sověti pořádali na sklonku minulého roku a později při setkání tajemníků KUV zabyvajících se ideologickými otázkami se tyto rozpory staly aktuální. Těmito ~~xxxx~~ poradami sledovala Moskva jednoznačně dosažení společného postoje na konferenci o bezpečnosti v Evropě na ženevské konferenci zvláště k otázce západního pojetí volného běhu lidí a myšlenek. V rámci těchto moskevských snah byl učiněn i pokus podřídit cesty západních novinářů do zemí východního bloku společné kontrole. Pro Rumunsko to není přijatelné řešení.

Nejdůležitějším bodem se brzy ukázala Brežněvova snaha svolat do Moskvy novou konferenci světových komunistických stran. Proti takové konferenci by Rumunsko sice nemělo námitek, ale rozhodně by nepodepsalo rozhodnutí proti Číňanům, nebo některé jiné komunistické straně. Tím by si totiž Rumuni, zvláště pakud jde o Čínu jen uškodili. V důsledku toho zaujal Ceaucescu a to už několikrát v různých rozhovorech s novináři neobyčejně přesné stanovisko. Rekl zcela otevřeně, že doba pro takové setkání není zralá. Už toto stanovisko znamená pro Brežněva těžký úder. Navíc se zdá, že Moskvu rozhořčuje otevřená rumunská snaha získávat spojení mezi ostatními komunistickými stranami.

Rumunsko nevidí hlavní spojení jen v rozhodujících skupinách španělských a řeckých komunistů, jež mají k Moskvě zvláštní vztahy, ale také v italských a jugoslávských komunistech.

Jak se uvádí byla na pokračování posledního zasedání poradních výborů států Varšavské smlouvy v polském hlavním městě plánována světová konference komunistických stran. Pro Rumuny byla tato Varšavská konference málo otevřená vzhledem k myšlenkám o bezpečnosti a odstranování napětí v Evropě. A proto vydali na víc své vlastní prohlášení v němž žádali jasné dokumenty na ochranu všech států proti jak uváděli jakékoliv agresii. Tímto způsobem činí Rumunsko evropskou bezpečnostní politiku stále více základnou své zahraniční politiky.

Už také vyslovilo obavy v souvislosti se špionážní aférou jež vedla k demisi spolkového kanceláře Williha Brandta. Rumunský časopis "Scantea" se vyslovil proti vměšování do záležitostí jiných států, kterým by mohlo být ohroženo úsilí o odstranování napětí.

Současně rozšiřuje Rumunsko své úsilí o zvětšení obchodu se Západem s větším elánem než dřív při čemž se odvolává na komplexní program integrace v RVHP, který spočívá na výslovné dobrovolnosti.

Všechna tato stanoviska uvádí Rumunsko v platnost s otevřenou demonstrací samozřejmosti zřejmě proto, že současné mezinárodní vztahy jsou v Bukurešti posuzovány jako nejvyšší nejisté.

Autorem dnešního komentáře byl Viktor Maxer.

Maďarský vědec kritizuje neschopnost RVHP.

Cyrušský deník "Neue Zürcher Zeitung" o tom píše.

Dva dny před slavnostním zasedáním RVHP využil profesor István Frisch známý maďarský národohospodář a jeden z tvůrců maďarské hospod. reformy svého privilegovaného postavení vědce a v ústředním orgánu maďarské strany v listu "Népszabadság" jednoznačně kritizoval neschopnost RVHP. Upozornil na to, že v roce 1971 schválený komplexní program měl urychlit integraci. Naprosto nutná opatření se však uskutečnila jen částečně. Rámcový program nabízí totiž všem účastníkům urychlení jejich vývoje, záleží jen na členech RVHP, aby tyto možnosti využili. Žádá konfrontaci různých pojetí, rozpracování různých možností žádá Frisch, řešení problémů a teprve pak rozhodnutí pro ten či onen postup. Podle jeho názoru by se mohlo dospět k novým prostředkům při řešení synthesy.

K užšímu vedení na straně jedné a k místní iniciativě na straně druhé. Bez takové možnosti nemohou jednotlivé podniky intenzivně pracovat. Problematika velkých závodů a trustů by se dala potom lépe řešit společnými konzultacemi. Podniky s odlišným způsobem plánování, řízení, účetnictví a různých prémieových systémech by mohly vzájemně spolupracovat.

Současný stav v Československu.

Podle informací z Prahy se politická atmosféra v Československu v posledních týdnech přiostrčila. Poukázal na to před nedávnem gen. taj. Gustáv Husák v projevu ke krajským tajemníkům strany. Ve svém důvěrném projevu se Husák dotkl politické oposice, které prý opět zvedá hlavu. Úkolem obnovené KS je potlačit tuto politickou opozici už v počátečním stadiu politického boje. Zajímavé jsou v této souvislosti jména, která Husák jmenoval jako vůdce oposice.

Především to byl Alexandr Dubček, který podle Husákovy názoru shromažďuje kolem sebe skupinu politických aktivistů. Jsou prý to někdejší pracovníci ÚV KSČ právník dr. Zdeněk Mlýn a býv. tajemník KS a jeden z ideologů pražského jara Josef Špaček. Tato politická opozice má podle Husáka pomahače mezi intelektuály a byl jmenován spisovatel Pavel Kohout a zčásti politicky aktivní emigrace z let 68 a 69.

Do zprávy o zosířené politické bojě zapadá také zpráva o tajném politickém procesu se čtyřmi bývalými funkcionáři ~~z~~ Českosl. strany social. Jde o funkcionáře městského vedení v Brně Grosse, Kopeckého, Novotného a Potměšilovou, kteří byli odsouzeni k trestům vězení od 12 do 20 měsíců. Jako svědek byl rovněž předvolán i vězněný ~~z~~ Silhan, jenž je nemocný a je mu dopírána jakákoliv lékařská pomoc s tím, že se může jakožto lékař sám ošetřovat. Silhan v procesu odmítl jakoukoliv výpověď. Prohlásil jen, že činnost obžalovaných ~~x~~ je v soulasu s Ústavou státu a proces s nimi porušuje dokonce i platná českosl. ~~x~~ zákony.

Z Prahy bylo zároveň oznámeno, že za předsednictví vedoucího kultur. odd. ÚV KSČ Müllera, že byly vypracovány nové směrnice pro další čistky v zařízeních kulturních a vědeckých institutů a v českosl. školách. Prověřkové komise mají zahájit svou činnost ještě před koncem školního roku. Nové čistky budou provedeny na žádost dogmatických kruhů v KSČ. Už před několika týdny upozorňovala hlásná trouba této skupiny týdeník "Tribuna" v některých příspěvcích že na školách a v kulturních zařízeních státu jsou stále ještě činní četní pravicevní oportunisté a antisocialisté.

Zasílatelské firmy z NSR pro vých. Evropu.

Spolkové republiky se při jejím obchod. styku s Východem jedná hlavně o výrobky těžkého průmyslu. Celá řada soukromých zasílatelských firem však provozuje obchod. i jiným způsobem. Z příkazu soukromých zákazníků umožňují prodej všech možných druhů zboží od pánské košile až k vlastnímu bytu. Západoněmec časopis "Der Spiegel" nedávno popsal obchodní způsoby jednoho z těchto podniků.

Jeden ruský emigrant bydlící v Darmstadtu poslal nedávno na adresu jedné mnichovské firmy asi 500 marek a fotografii svých vnuků. Pověřil ji, aby těch 7 chlapců žijících v sibiřském Irkutsku oblékla. Pracovníci zasílatelské firmy vyhledali podle velikosti na obrázku vhodné velikosti kabátů, kalhot a košile a odeslali balík s šatstvem do 6.500 km vzdáleného Irkutsku. Podobné zakázky jsou pro uvedenou mnichovskou firmu rutinou. Už 14 let dostává denně stovky takových příkazů. Neposílá do východních zemí jenom dárkové balíčky, peníze ale organizuje i cesty do různých východních zemí.

Největší obrat má ovšem v obchodu se Sovětským svazem. Více než 9.000 zákazníků z celého světa většinou ~~x~~ jsou to ruští emigranti se snaží tímto způsobem obdarovat své známé a příbuzné žijící v Sovětském svazu. Seznam dárkových předmětů začíná u kolínské vody a dámského prádla a končí u aut a chladniček. Podle zprávy podniku týdeníku "Der Spiegel" byly vypraveny balíčky i do nejvzdálenějších koutů Sovětského svazu. Dárkovou službu provádí tato firma z pověření moskevské společnosti zahraničního obchodu s názvem "Vaešpossiltorg".

Celní poplatky v tvrdé měně jsou placeny už v Mnichově. Tento způsob má velkou přednost, neboť placení cla použitím západních deviz přináší podstatnou finanční úlevu. V Mnichově však není nutno kupovat pouze západní výrobky, je možno zaplatit i výrobky vých. zemí, které pak jsou do přísl. země dodesílány.

byly rehabilitace spisovatelů-nekomunistů drženy pod pokličkou, jak napsaly později "Literární listy".

První rehabilitační proces, který se týkal nestranických spisovatelů probíhal teprve v roce 1966 v Brně.

Tyto úvodní kapitoly nechtějí podat literární rozběr 50. let, píše Antonín Kratochvíl v rukopise v II. dílu své dokumentace "Žalují". Šlo mi spíše o zachycení atmosféry této doby, aby výrazně vystoupily do popředí následk: politických procesů se spisovateli-nestraníky a aby mohla být lépe pochopena situace, kdy přestali publikovat básníci typu: Palivce, Seiferta, Zahradníčka, Renče, Bochořáka a jiných. Když se vytvořilo tvůrčí vakuum a když se lehce vytvářela umělá kritéria a umělé osobnosti, protože nebylo oponentů ani kritických ani ideových. Následující kapitoly osvětlí snad to co je pro kritického čtenáře na Západě značně nepochopitelné.

Prvním z těch, kdož se odvážili napsat v Novotného éře několik odstavců o svém věznění byl Michal M a r e š. Zde je třeba uvést několik slov na vysvětlenou. Bývalý anarchista před I. svět. válkou, přítel Franze Kafky, pozdější trockista Michal Mareš byl v listopadu 1948 odsouzen na 7 let nucených prací pro své prý štvavé články v Peroutkově týdeníku "D n e š e k" a pro kritiku Sovětského svazu. Jeho reportáže byly příčinou prvního ostrého tiskového sporu po válce mezi státní bezpečností a Eduardem V a l e n t o u jenž byl šéfredaktorem "Dnešku". Podle svědectví spoluvězňů byl Michal Mareš při výsleších mučen. Byl však duševně nezlepen a stal se určitým symbolem odporu proti komunismu. Ze Syndikátu českých spisovatelů byl vyloučen už v únoru 1948. Marešův článek z roku 1965 unikl pozornosti cenzury asi proto, že to byl nekrolog za národního umělce Františka L a n g r a. Mareš uprostřed nekrologu a osobních vzpomínek na Langra napsal, že přes všechna rizika ho Langer po odsouzení navštěvoval a psával mu do kriminálu. Později, když byl Mareš jako politický trestanec nasazen skládat z vagonů materiál, přicházel za mnou na samotné pracoviště tam na libeňském ostrově. Přicházel za mnou v době největší stalinské slávy v generálské uniformě." Přinášel mi láhev koňaku a pečivo, které posílala jeho manželka." Langrova smrt vyvolala kritiku komunistického režimu se strany několika národních umělců.

Mezi nimi Zdenka Š t ě p á n k a, Jana W e r i c h a a několika spisovatelů. Štěpánek tehdy na adresu kulturní politiky komunistické strany napsal: " S kulturním bohatstvím bychom se měli naučit lépe hospodařit. František Langer byl jmenován národním umělcem v r. 1947, od té doby jako by ho zahalil mrak mlčení. A nyní se odmlčel navždy." Dále se Štěpánek obrátil na stranické manipulátory a otázal se jich zda si uvědomují co mohl František Langer za posledních 20 let nám ještě napsat.

"S o u o s t r o v í G U L A G".

97 pokračování románu Alexandra Solženicyna v překladu redaktora Svob. Evropy Emila Štefana.

Trestanci považují za výhodu vězeňských červených vlakových souprav teplou stravu. Souprava zastaví na málo frekventované železniční stanici, aby lidé neviděli vězně a do nákladních vězeňských vozů se roznáší žbrnda a kaše. Ale i tuto teplou stravu znechutí způsob jejího rozdávání.

Polévkovou žbrndu roznášejí, kišněvská souprava v těch samých vědrech v kterých se vydává uhlí pro kamna ve voze. Vědra nejsou umytá, vody je málo: naurytí, vlastně méně jak žbrndy. Vězňům, kteří chlipkají polívku skřípe v zubech uhlí. Navíc při vydávání polévky a kaše vydají na vůz málo misek na 40 vězňů jen 25, ihned s rozkazem: X

"Chytró žrat, musíme nakrmit i ostatní vozy"!

Jak se může takto jíst, jak se dá vůbec jídlo rozdělit, aby to bylo spravedlivé - misky nejsou mírou, musí se rozlévat podle oka a to vždy tak, aby na každého vyšlo a ještě i zbylo. Vězni s miskami křičí:

"Míchat, míchat!"

Ti co misky nemají, čuší, aby sxxhustější zbylo pro ně. První jedí, druzí netrpělivě čekají, v žaludku kručí a žbrnda rychle chladne. Zvenku stále sůria: "Už jste hotoví, bude to už!"

Rozdají jídlo druhým, aby ho nebylo ani více ani méně a aby nebylo ani hustější ani řidší jak dostali první. Potom se ještě musí rozdat zbytek z vědra, po misce prož dva. Po celý ten čas se 40 lidí spíš dívá na rozdávání jídla, než se naozaj sýtí. Je to iba mučení.

V červených vozech se tedy vězňi ani nechýje, ani nenají, nezažene žízni ani ho neubrání před předady banditů a ani ho nenechají se vyspat. Ve dne vidí vojáci z plošin celou vlakovou soupravu i projetí úsek tratě, jsou si jistí, z vlaku nikdo nevyskočil a že nikdo nevphl na koleje. V noci se jich však zmocnuje strach, že by jim mohli vězňi utéci. Každé zastávce proklepávají dlouhými kladivy-typisovaný výrobek pro souostroví GULAG každou desku železničního vozu jestli ji vězňi nepřepilovali. Na některých zastávkách odsunou dveře vozu a ve světle lamp a reflektorů se začíná:

"K o n t r o l a!"

Vězňi po tomto zvolání vyskakuji ze svých ležadel a čekají na povel na kterou stranu vozu - na levou, nebo na pravou musí přeběhnout. Dox vozu naskakují vojáci z průvodu s kladivy přičemž venku stojí jiní vojáci se samopaly a ukazují na levou část vozu. Vězňi z pravé strany přebíhají, vlastně skáčou jako blechy na volné místo. Pomalejší a nešikovnější učí rychlosti vojáci údery po bocích a hřbetech kladivy. Potom na pravé straně vozu dupou po žebráckých vězenských ležadlech botami, vojáci rozhazují věci vězňů a uvolňují pohled na podlahu. Svítí svi a pozorně ji proklepávají, jetli někdo desky nepřepiloval. Nic nezjistili. Vojáci se postaví do středu vozu a přepočítávají:

"Prvý, druhý, třetí"

Je účelnější, důraznější a přesvědčivější a efektnější udeřit při každé čísle kladivem po boku, po hřbetě či po rameně podle toho kam se voják trefí. Přepočítali všech 40. Nyní ještě zůstává levá polovička vozu. Konečně odcházejí zatáhnou dveře a zamknou je. Vězňi může spát do nejbližší zastávky. Těžko vysvětlovat, že se průvodci zbytečně obávají útěků. Šikovní vězňi umí z červených vagonů utéci, při proklepávání se vždy najdou napilované desky. Stane se i to, že při ranním rozdávání polévky je najednou několik vězňů oholených. Vagon obklíčí samopalníci.

"Odevzdat nože!"

Jedna z estakád kriminálních, zprotivili se jim vlastní neholené tváře. Teď mu sí vydat břitvu v jejich řeči "mojku". Červené vězenské dálkové souprava se odlišuje od obyčejných dálkových vlaků tím, že v nich cestující nevědí zda z nic opravdu vystoupí. Když vykládali transport z Leningradských věznic v r. 1942, obsypali celý železniční násyp mrtvolami. Do cíle došlo jen několik živých vězňů. V zimě 1944-45 a 1945-46 přicházeli na stanici v konečné osadě v transportech z osvobozených území Pobaltí, Polska, či Německa vždy s jedním nebo dvěma vagony mrtvých. Znamenalo to, že na zastávkách přenášeli mrtvoly vězňů do vyhrazených vagonů. Vždy se to pravda nedělá. Někdy se celkový počet mrtvých zjistí až v cílových stanicích.

V zimě je převoz v těchto červených vězenských vagoněch strašný a smrtelný. Průvodci se soustřeďují na to, aby zabránili útěkům a ne na to, aby donášeli ke kamnům uhlí v jednotlivých vozech. Ale ani vedro není lepší. Ze čtyřech malých okének okna jsou dva zavřené, střecha je rozpálená a pitná voda není. Museli by se vozit pro tisíc lidí v soupravě. Průvodci se sotva budou namáhat když je jim zatěžko přinášet vodu jen v jediném stolypinském vězenském voze. Proto je duben a září pro převoz vězňů nejvhodnější. Sezóna je však krátká a nestačí na všechen převoz, když transport je na cestě 3 měsíce - Leningrad-Vladivostok r. 1935. V transportech rozvrhnutých na tak dlouhý čas se zabepěčuje i školení vojáků z průvodu a převýchova vězňů. V samostatném vagoně doprovází takovýto transport operační zmocněnec státní bezpečnosti - ve vězenské žergonu "kmoťr". Trestanci se nenakládají náhodně do jednotlivých železničních vagonů, ale podle plánů s podpisem kmoťra. Ten schvaluje i starostu z každého vozu a umísťuje v něm svého donášeče. Na dlouhých zastávkách vyvolává z vozu oba dva, aby mu sdělili náladu vězňů. Pro zmocněnce by bylo hanbou, kdyby sestabsolvoval bez rukolapných důkazů. Proto vyšetřuje s jeho obět přichází do cíle obyčejně s novým trestem. Nech je tedy prokleta i červená telecí vězenská souprava i se svým přímým spojením bez předsedání. Kdo se v ní vezl, nikdy na ni nezapomene.

"Ach, kdyby už člověk byl v táboře, kdyby už byl na místě."